

บทความวิจัย (Research Article)

ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย

The Reflection of Love in Thai Country Songs by Tai Orathai

กัญญวิภา สิงสถิตย์^{1*} ทิทยาดา โสประดิษฐ์¹ สิรินทรา อินทะชิต¹เมศิณี ภัทรมูธา² และรัตนาวดี ปาแปง²Kanyawipha Singsatit^{1*}, Tidyada Sopradid¹, Sirintra Inthachit¹,Mesinee Pataramutha² and Ruttanawadee Papang²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย จำนวน 45 เพลง ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ปรากฏ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภาพสะท้อนความรักของชายหญิง ประกอบด้วยความรักที่มีความสุขและความรักที่เป็นทุกข์แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ 1.1 ความรักที่หลอกลวงเป็นความรักที่หลอกให้รอและความรักที่หลอกให้รัก 1.2 ความรักที่ต้องเลิกรา เป็นความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สามและความรักที่ต้องเลิกราด้วยเหตุผลอื่น 1.3 ความรักที่รักข้างเดียว 2) ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัว ประกอบด้วยความรักที่มีต่อบิดามารดา และความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่ 3) ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด 4) ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์

คำสำคัญ: ภาพสะท้อน ความรัก เพลงลูกทุ่ง ต่าย อรทัย

¹ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Student in Thai Language Department , Faculty of Humanities and Social Sciences,
Pibulsongkram Rajabhat University

² อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Lecturer in Thai Language Department , Faculty of Humanities and Social Sciences,
Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author; email: mesinee@psru.ac.th

(Received: 29 October 2024; Revised: 26 February 2025; Accepted: 14 June 2025)

Abstract

This research aimed to study the reflection of love presenting in 45 songs by Tai Orathai. The results revealed that the reflection of love in Thai country songs sung by Tai Orathai manifests in four aspects: 1) Reflection of love between men and women, comprising both happy and suffering love. Suffering love is further categorized into three types: 1.1 Deceitful love, which tricks individuals into waiting and deceives them into loving, 1.2 Love that must end, which occurs due to a third party or other circumstances, and 1.3 Unrequited love; 2) Reflection of love for family, including love for parents and respect for elders; 3) Reflection of love for homeland; and 4) Reflection of love for fellow human beings.

Keywords: reflection, love, country songs, Tai Orathai

บทนำ

ปัจจุบันบทเพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์ต่อสังคมไทย เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมทุกยุคสมัย ดังที่ จินตนา ดำรงค์เลิศ (2533) กล่าวไว้ว่า “เพลงลูกทุ่งเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่งที่สื่อให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏในวรรณกรรม” จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าบทเพลงลูกทุ่งเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่สำคัญ นอกจากจะแสดงความคิดความรู้สึกของผู้แต่งเพลงแล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมสังคมได้จากเนื้อหาในบทเพลงอีกด้วย บทเพลงลูกทุ่งจึงได้รับความนิยมจากคนจำนวนมาก เนื่องจากเพลงลูกทุ่งให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้ฟัง และสะท้อนให้เห็นค่านิยมทางวัฒนธรรมวิถีชีวิตของผู้คนทั่วไปทั้งในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ต่าย อรทัย เป็นนักร้องหญิงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยม มีชื่อเสียงโด่งดังไปไกลถึงสหรัฐอเมริกา เพราะได้รับเลือกให้เป็นศิลปินลูกทุ่งคนแรกที่ได้ขึ้นป้ายบิลบอร์ดยักษ์ใจกลางไทมส์แควร์ นิวยอร์ก ประจำเดือนธันวาคม 2564 (ผู้จัดการออนไลน์, 2564) ผลงานเพลงที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังมีจำนวนมาก เช่น เพลงดอกหญ้าในป่าปูน หน้าจอรอสาย ให้ตายไปจากใจ สิบเทื่อนง ให้บอกแค้น ชังได้ชังแล้ว ขออภัยต่อไปได้บ่ เป็นต้น ในอัลบั้มชุดที่ 11 เพลงสิบเทื่อนง ให้บอกแค้น ถึงแม้จะไม่มีมิวสิกวิดีโอ แต่เพลงนี้ก็มียอดวิวสูงกว่าล้านวิวตั้งแต่วันแรกที่เปิดตัว และได้ขึ้นแท่นเพลงลูกทุ่งร้อยล้านวิว เนื้อหาที่กล่าวถึงการเลิกรากับคนรักและดนตรีที่ไพเราะเป็นสิ่งที่ทำให้หลายคนชื่นชอบเพลงนี้มาก ต่อมามีการทำเอ็มวีประกอบเพลงขึ้น จึงทำให้เอ็มวีเพลงนี้มียอดวิวทะลุหลักล้านตั้งแต่ 2 วันแรกที่เผยแพร่ (Sidhipong W., 2561)

เช่นเดียวกับเอ็มวีเพลงซังได้ซังแล้ว ในอัลบั้มชุดที่ 12 ได้ทำสถิติมียอดผู้เข้าชมทะเล 100 ล้านวิว หลังจากปล่อยออกมาให้ชมได้แค่ 24 ชั่วโมง (TTM Variety, 2562)

เพลงของต่าย อรทัย มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้หญิงชนบทห่างไกลจากบ้านมาทำงานในเมืองกรุง เช่น เพลงสาวนาพเนจร เพลงถึงดั่งยังห่วงแม่ และเพลงคิดถึงบ้านนา ซึ่งเพลงเหล่านี้แสดงถึงความรู้สึกคิดถึงบ้าน คิดถึงพ่อแม่ และความเศร้าเหงา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความรักของผู้หญิงทั้งมีความสุขและความทุกข์ เช่น เพลงเท่าที่ฟ้าเห็นให้ เพลงหยุดเวลาไว้ตรงนี้ได้บ่ เพลงเก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น และเพลงตัวให้คิดฮอด ทำให้เพลงรักของต่าย อรทัย เป็นที่นิยมและขึ้นช่อจากผู้ฟังจำนวนมาก นอกจากนี้บทเพลงของต่าย อรทัย ยังได้สะท้อนภาพความรักของผู้หญิงที่น่าเสนอเรื่องราวความรักในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย เพื่อให้ทราบถึงภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ วันเฉลิม ใจสุข (2561) เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ดังนี้

1. ภาพสะท้อนความรักของชายหญิง
 - 1.1 ความรักที่มีความสุข
 - 1.2 ความรักที่เป็นทุกข์
 - 1.2.1 ความรักที่หกลอง
 - 1.2.1.1 ความรักที่หกลองให้รอ
 - 1.2.1.2 ความรักที่หกลองให้รัก
 - 1.2.2 ความรักที่ต้องเลิกรา
 - 1.2.2.1 ความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สาม
 - 1.2.2.2 ความรักที่ต้องเลิกราด้วยเหตุผลอื่น
 - 1.2.3 ความรักที่รักข้างเดียว

2. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัว

2.1 ความรักที่มีต่อบิดามารดา

2.2 ความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่

3. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด

4. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาอัลบั้มเพลงของต่าย อรทัย ชุดที่ 1-12 และเพลงพิเศษ จำนวน 112 เพลง โดยคัดเลือกเฉพาะเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรักของผู้หญิง จำนวน 45 เพลง ดังนี้

ชุดที่ 1 ดอกหญ้าในป่าปูน (26/11/2545) จำนวน 3 เพลง

1. ดอกหญ้าในป่าปูน
2. รอพี่ที่นครพนม
3. สาวลำเพลินรอรัก

ชุดที่ 2 ขอใจกันหนาว (30/03/2547) จำนวน 3 เพลง

1. ตัวให้คิดฮอด
2. รถไฟสายน้ำตา
3. แค่ถามก็รู้สึกดี

ชุดที่ 3 คนใกล้ เมื่อใกล้บ้าน (26/08/2548) จำนวน 3 เพลง

1. คนใกล้เมื่อใกล้บ้าน
2. หอมกลิ่นบ้านเกิด
3. สาวนาพเนจร

ชุดที่ 4 ส่งใจมาใกล้ชิด (27/06/2549) จำนวน 3 เพลง

1. หน้าจอรอสาย
2. บอกใจยังงี้ดี
3. ฝากเพลงถึงยาย

ชุดที่ 5 มาจากดิน (18/12/2550) จำนวน 5 เพลง

1. เก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น
2. นาจะหลวยบ้านเฮา
3. ลำเดินสู่มาด้วยกัน
4. คิดฮอดอีสาน
5. สาวอุบลรอรัก

ชุดที่ 6 คนในความคิดฮอด (28/10/2551) จำนวน 3 เพลง

1. เหตุผลที่ทนเจ็บ
2. เป็นห่วงเด้อจ๋า
3. เมื่อบ้านเฮากันเกาะ

ชุดที่ 7 ฝันยังไกลใจยังหนาว (26/02/2553) จำนวน 5 เพลง

1. ฝันยังไกลใจยังหนาว
2. รู้ว่าเขาหมดใจทำไมยังฮักเหลือเกิน
3. แต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน
4. ส่งใจมาใกล้ซิด
5. ถึงดั่งยังห่วงแม่

ชุดที่ 8 ไม่ร้องไห้ไม่โซ่ไม่เจ็บ (16/12/2553) จำนวน 3 เพลง

1. ไม่ร้องไห้ไม่โซ่ไม่เจ็บ
2. คนหนึ่งฝากชีวิตอีกคนคิดไม่ซื่อ
3. ผู้หญิงคนหนึ่ง..คิดถึงยาย

ชุดที่ 9 ปลายก้อยของความรัก (23/02/2553) จำนวน 2 เพลง

1. ให้ตายไปจากใจ
2. ผาแดงของน้อง

ชุดที่ 10 เจ้าชายของชีวิต (16/01/2557) จำนวน 3 เพลง

1. เก็บคำว่าเราไว้ในคำว่ารัก
2. ย้ายลิ้มทุกคำ น้องจำทุกนาที
3. ปักบ่ต้องสงสาร

ชุดที่ 11 ฝากพุงนี้ไว้กับยาย (07/04/2560) จำนวน 3 เพลง

1. น้ำตาหยด ยังกด like
2. สิเทน้อง ให้บอกแน
3. สุดท่ายยายกะตัว

ชุดที่ 12 ซังได้ซังแล้ว (13/12/2561) จำนวน 3 เพลง

1. ซังได้ซังแล้ว
2. กลับไปก็เป็นสำรอง
3. ขอฮักยายต่อไปได้บ่

เพลงพิเศษ จำนวน 6 เพลง

1. จากบ้านนาด้วยรัก (2550)
2. แอบรักแอบคิดถึง (2550)
3. คิดถึงบ้านนา (2556)
4. สิวาฮักหยังตอนนี (2562)
5. เทาที่ฟ้าเพินให้ (2563)
6. หยดเวลาไว้ตรงนี้ได้บ่ (2565)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงของต่าย อรทัย และภาพสะท้อนด้านความรัก

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ตามกรอบแนวทางการวิจัย

3. ขั้นสรุป อภิปรายผล

ผู้วิจัยสรุปผลวิจัยและอภิปรายผลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย จำนวน 45 เพลง พบประเด็นภาพสะท้อนความรัก ดังนี้

1. ภาพสะท้อนความรักของชายหญิง

เพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย มีเนื้อหาที่สะท้อนความรักของชายหญิงในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความรักที่มีความสุข

สุข หมายถึง ความสบายกายสบายใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 551) ความรักที่มีความสุขจึงเป็นความรักที่เกิดจากความสบายกายสบายใจ เมื่อชายและหญิงต่างมีใจผูกพันด้วยความห่วงใยซึ่งกันและกัน มีความสุขสมหวังด้วยการได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน ร่วมทุกข์ ร่วมสุข สร้างครอบครัว มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน รักและดูแลกันไปตลอดชีวิต ทำให้การใช้ชีวิตคู่เป็นไปได้อย่างมีความสุข หรือแม้บางคู่จะไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่มีความเข้าใจกัน รัก ห่วงใย ไม่ทอดทิ้งกัน ก็ทำให้ชีวิตมีความสุขสมหวังในความรักได้เช่นเดียวกัน จากการศึกษาพบเพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่มีความสุข จำนวน 5 เพลง ได้แก่ **เท่าที่ฟ้าเห็นให้, หยุดเวลาไว้ตรงนี้ได้บ่, หน้าจอรอสาย, ส่งใจมาใกล้ซิด, และลำเดินสู่มาด้วยกัน** ดังตัวอย่าง

เพลง **เท่าที่ฟ้าเพินให้** กล่าวถึง ความรักของผู้หญิงที่ได้อยู่ด้วยกันกับชายคนรัก และจะรักกันให้ดีที่สุด ดังความตอนหนึ่งว่า

...ฮู้แคว่เวลานี้ เฮามีกันอยู่ข้างข้าง โลกนี้ซุอย่างกะบ่สำคัญ ในมือนี้นาที่นี้ บ่มีดอกคำสัญญาต่อกัน ที่มีให้ันคือเปิดหัวใจ

เท่าที่ฟ้าเพินให้อยู่ยากัน สักให้มัน ดีที่สุดที่ฮักได้ บ่ฮู้ดอกสเกิดอียังต่อไป มือนี้แคได้หย่างไปน้าอายพอ

แล้วแต่ฟ้าदनบदनกะข้างมัน มือนั้นมือนั้น ยังบ่มาบ่ฮอดน้อ สักจนกว่าเปิดวาสนาไปต่อ ชีวิตมีอายมาพ้อ คือโชคดีหลายที่มีอายฮัก

(ต่าย อรทัย, 2563)

จากข้อความนี้สะท้อนภาพความรักของชายหญิงที่มีความสุข ได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน มีความรักที่มั่นคงต่อกัน โดยไม่สำคัญว่าอนาคตข้างหน้าชีวิตจะเป็นอย่างไร ความรักของทั้งคู่จึงเป็นความรักที่สุขสมหวัง

1.2 ความรักที่เป็นทุกข์

ทุกข์ หมายถึง ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ, ความทนได้ยาก, ความทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 262) ความรักที่เป็นทุกข์จึงเป็นความรู้สึกของหญิงและชายที่ไม่มีความสุขในการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน จากการศึกษาพบเพลงของ ต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่เป็นทุกข์ 3 ลักษณะ คือ ความรักที่หลอกลวง ความรักที่ต้องเลิกรา และความรักที่รักข้างเดียว

1.2.1 ความรักที่หลอกลวง

1.2.1.1 ความรักที่หลอกให้รอ

ความรักที่หลอกให้รอ เกิดจากการกระทำของฝ่ายชายที่ทำให้ฝ่ายหญิงต้องรอคอย โดยให้คำมั่นสัญญา ให้ความหวัง แต่ไม่กระทำตามคำพูดที่ให้ไว้ แล้วจากหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ จึงทำให้เกิดความรักที่เป็นทุกข์ จากการศึกษาพบเพลงของ ต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่ต้องรอ จำนวน 7 เพลง ได้แก่ **ลิเหน่องให้บอกแค้น**, **สาวอุบลอรรัก**, **ตัวให้คิดฮอด**, **แค่ถามก็รู้สึกดี**, **เป็นห่วงเจ้า**, **สาวลำเพลินอรรัก** และ **รอพี่ที่นครพนม** ดังตัวอย่าง

เพลง **สาวอุบลอรรัก** กล่าวถึง ผู้ชายบอกรักผู้หญิง โดยให้คำมั่นสัญญา รัก ณ ริมแม่น้ำมูล แล้วผู้ชายได้จากไปโดยไม่กลับมา ว่า

...สัญญาฝั่งมุลดูดอกคุณ บานเหลืองตระการ สายธารแม่มุลไหลหลัง
 ดังธารสวรรค์ ลอยล่องเรือ สุขเหลือสัญญาฮักมัน บ่นี้กว่าจะแปรผัน ลั่นแล้ว
 สวรรค์ แห่งลำน้ำมุล

ฮักบ่จริง ทอดทิ้ง ลืมง่าย น้ำมุลใส แต่น้ำใจฮักขุ่น นีแหละหนอ
 ใจพ่อกุณเปลี่ยนเวียนหมุน ลวงหลอกสาว

ลืมแล้วหรือยัง เสียงเพลงแว่วดังสะกิดเตือนใจ ร้างไกลพิศจำได้ ฝั่งมุล
 หน้าหนาว สาวสู่ท่น ร้อนฝนรอคอยข่าว ฝนลาเริ่มแล้วลมหนาว พิศลืม
 สาว อุบลแล้วหนอ

(ต่าย อรทัย, 2548)

คำบอกรักของผู้ชายที่ให้ไว้แก่ผู้หญิงได้กลายเป็นสัญญารัก ทำให้
 ผู้หญิงเชื่อมั่นและรอคอยผู้ชายอย่างมั่นคงในความรัก แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปผู้ชายไม่ได้กลับมาหา
 ผู้หญิง จึงทำให้ผู้หญิงเกิดความทุกข์ใจที่ต้องรอคอยผู้ชายอยู่ฝ่ายเดียว เพลงนี้จึงสะท้อนภาพ
 ความรักที่ผู้หญิงต้องรอคอยผู้ชาย

1.2.1.2 ความรักที่หลอกให้รัก

ความรักที่หลอกให้รัก เกิดจากการกระทำของฝ่ายชายที่หลอกให้
 ฝ่ายหญิงรัก โดยที่ตนเองนั้นมีหญิงอื่นอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความรักที่เป็นทุกข์ จากการศึกษาพบ
 เพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่หลอกให้รัก จำนวน 4 เพลง ได้แก่ **บอกใจยังงี้,**
เก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น, กลับไปก็เป็นสำรอง และสุดท้ายฮักก็ตัว ดังตัวอย่าง

เพลง **บอกใจยังงี้ดี** กล่าวถึง ผู้ชายที่เข้ามาทำให้ผู้หญิงรัก ทั้งที่
 ตนเองนั้นมีคนรักอยู่ก่อนแล้ว ดังข้อความตอนหนึ่งในเพลงว่า

...ฮักมีใครก็ไม่บอก ฮักกับใครก็ไม่เอ่ย ปล่อยให้น้องฮักจนเลย จุดที่ไม่
 ต้องเสียใจ

ถอยกลับคืนก็เจ็บ ฮักต่อกับได้ พรุ่งนี้ที่ฮักหายไป จะบอกหัวใจว่ายังงี้ดี

(ต่าย อรทัย, 2549ก)

การที่ผู้ชายเข้ามาหลอกลวงให้ผู้หญิงคนหนึ่งเกิดความรัก และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต โดยผู้ชายมีคนรักอยู่ก่อนแล้ว ทำให้ผู้หญิงที่ถูกหลอกลวงนั้นรู้สึกเสียใจมาก ไม่รู้จะทำอย่างไรต่อไป เพลงนี้จึงสะท้อนภาพความรักที่เป็นทุกข์ของผู้หญิงที่ถูกผู้ชายหลอกให้รัก

1.2.2 ความรักที่ต้องเลิกรา

1.2.2.1 ความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สาม

ความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สามนี้ เป็นความรักที่มีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องในความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายที่เป็นคู่รักกันอยู่ก่อนแล้ว เป็นเหตุให้หญิงชายต้องเลิกราหรือหย่าร้างกัน จากการศึกษาพบเพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สาม จำนวน 10 เพลง ได้แก่ รถไฟสายน้ำตา, เหตุผลที่ทนเจ็บ, สุดท้ายأيักก็ตัว, ชังได้ชังแล้ว, ไม่ร้องไห้ไม่ไข้ไม่เจ็บ, คนหนึ่งอยากฝากชีวิต อีกคนคิดไม่ซื่อ, สนิทฮักยังตอนนี, บ่ฮักบ่ต้องสงสาร, ให้ตายไปจากใจ และأيักลืมทุกคำ น้องจำทุกนาที ดังตัวอย่าง

เพลง **รถไฟสายน้ำตา** กล่าวถึง ผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกคนรักนอกใจ โดยเห็นว่าคนรักควงผู้หญิงคนอื่น ทั้งที่เคยมีสัญญารักกันไว้ ดังข้อความตอนหนึ่งในเพลงว่า

...เสียงหวูดรถไฟ ดึงใจให้น้องต้องเศร้าเมื่อเห็นأيักควงผู้สาว กระซิบ
หยอกเข้าก้าวไปด้วยกันบ่จำสัญญา สิบสามเมฆาสงกรานต์สองเฮามีนัดใจกัน
ขึ้นรถเมื่อบ้านที่หัวลำโพงเสียงหวูดรถไฟ

ปีบใจน้ององน้ำตาสะพายกระเป๋ารับขึ้นบ่า เติบหลบหน้าคนบ่ซื่อตรงนั่งดู
ขึ้นสาม หอบความซ้ากลับคืนบ้านดง ฝากสายตาเศร้า มองส่งأيักกับผู้สาวด้วยความ
ร้าวใจ

(ต่าย อรทัย, 2547)

เพลงนี้สะท้อนถึงความรักที่เป็นทุกข์ของผู้หญิง โดยมีมือที่สามเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ผู้หญิงต้องเผชิญกับความเจ็บปวดและความทุกข์หลังจากผู้ชายไปมีคนรักใหม่ เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ต้องจบลง

1.2.2.2 ความรักที่ต้องเลิกราด้วยเหตุผลอื่น

ความรักที่ต้องเลิกราด้วยเหตุผลอื่น เป็นความรักของชายหญิงที่ต้องจบความสัมพันธ์อย่างคนรักไปด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง ทำให้ต้องแยกจากกันไป

จากการศึกษาพบเพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่ต้องเลิกไปด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 1 เพลง ได้แก่ ผาแดงของน้อง กล่าวถึง ชายหนุ่มกับหญิงสาวที่รักกัน โดยฝ่ายชายได้ไปเรียนต่อ ส่วนฝ่ายหญิงไม่ได้เรียนต่อและได้แต่งงานกับผู้ชายอีกคน แต่ใจก็ยังรักชายหนุ่มคนนั้นอยู่เสมอ ดังข้อความตอนหนึ่งในเพลงว่า

...จากมือแห่บั้งไฟ สมัยเรียน ม. เป็นคู่จิ้นอันแรง จนแอบฝันไปฮอดงานแต่ง เสียตายแรงบุญฮักบ่ถึง

อ้ายได้เรียนต่อ แต่น้อง แม่พ่อเพิ่นพ้อปัญหา น้องเลยต้องม้างสัญญาเข้าวิวาห์แบบว่าใจขาดเค้ง วันที่อ้ายได้ดี ชาวบ้านบายศรี น้องได้แต่ลิบเบ้ง บ่กล้าไปฮ่วม ไปฮอด ไปถึง ชาตินี้ได้ลิ้เฮ็ดใจ

...คิดฮอดผาแดง นางไอ่ฮักแรง แต่สุดทางฝัน อิกจักชาติก็ยังยืนยันอยากเกิดฮ่วมกัน อยากเ็นว่าแฟน

(ต่าย อรทัย, 2553ก)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีเหตุการณ์ที่ทำให้ชายหนุ่มกับหญิงสาวต้องแยกจากกัน ทำให้ความสัมพันธ์ต้องจบลง จึงสะท้อนภาพความรักที่เป็นทุกข์เพราะต้องเลิกด้วยเหตุผลบางอย่าง ทั้งที่หญิงสาวยังตัดใจจากความรักที่มีต่อชายหนุ่มไม่ได้

1.2.3 ความรักที่รักข้างเดียว

ความรักที่รักข้างเดียวเป็นความรักของหญิงหรือชายที่เลิกกันไปแล้ว แต่อีกฝ่ายหนึ่งยังตัดใจที่จะเลิกรักไม่ได้ หรือเป็นความรักที่แอบรัก ชอบพอกับอีกฝ่ายหนึ่ง โดยที่ฝ่ายนั้นไม่รู้ตัว จนเกิดเป็นความทุกข์ทรมานทางใจ จากการศึกษามพบเพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่รักข้างเดียว จำนวน 10 เพลง ได้แก่ ขอฮักอ้ายต่อไปได้บ่, แอบรักแอบคิดถึง, รู้ว่าเขาหมดใจทำไมยังรักเหลือเกิน, สีเท่น้อง ให้บอกแน, ผู้หญิงคนหนึ่งคิดถึงอ้าย, เหตุผลที่ทนเจ็บ, ชังได้ชังแล้ว, ให้ตายไปกับใจ, น้ำตาหยดยังกด like และอ้ายลืมทุกคำน้องจำทุกนาที ดังตัวอย่าง

เพลง ขอฮักอ้ายต่อไปได้บ่ กล่าวถึง ผู้หญิงที่ยังมอบความรักให้กับผู้ชายคนรัก แม้ว่าทั้งคู่จะเลิกกันไปแล้ว แต่ก็ยังเลิกรักไม่ได้ ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

...ขอฮักอ้ายต่อไปได้บ่ สิคิดฮอดอ้ายเท่าที่ยอมให้เนาะ ย้อนว่าปล่อยวาง
 ยังบ่เก่งพอ อ้ายเข้าใจอยู่บ่อ ว่าคือทรमान
 ขอฮักอ้ายต่อไปจักน้อย สิขอค่อย ค่อย ตัดใจเหื่อสั้น ๆ ความฮู้สึกเฮา
 มั่นบ่เท่ากัน ขอเวลาสิมถ่อนั้น แล้วสิจากไป
 กะฮักอ้าย ทั้งที่ใจสิขาด แต่สิให้ตัด ตอนนีคงบ่ได้ คนมันคือฮักหลาย
 สิขออ้าย ๆ สำนั้น

(ต่าย อรทัย, 2561ก)

เพลงนี้แสดงถึงความรักข้างเดียวของผู้หญิงที่เต็มไปด้วยความเจ็บปวด
 ทรमानจากการเลิกรา ความหวังที่ไม่ได้ความรักกลับคืนมา และความยากลำบากในการตัดใจจาก
 คนที่รัก เป็นการสะท้อนภาพความรักที่เป็นทุกข์ของผู้หญิงที่รักข้างเดียว

2. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่ใช้ชีวิต
 ร่วมกันฉันสามีภรรยา หรือมีความผูกพันทางสายโลหิตหรือทางกฎหมาย หรือเกี่ยวข้องเป็น
 เครือญาติ ซึ่งสมาชิกในครอบครัวต่างมีบทบาทหน้าที่ต่อกัน และความผูกพันที่เกื้อกูล (กรมกิจการ
 สตรีและสถาบันครอบครัว, 2562, น. 4) เมื่อครอบครัวมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน จึงเกิด
 ความรักความห่วงใยที่มีให้แก่กัน ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างพ่อแม่ลูก ความรักระหว่างพี่น้อง
 ความรักระหว่างเครือญาติ โดยเพลงของต่าย อรทัย ได้สะท้อนภาพความรักที่มีต่อบิดามารดาและ
 ความรักที่มีต่อผู้ใหญ่

2.1 ความรักที่มีต่อบิดามารดา

ความรักที่มีต่อบิดามารดา เป็นการแสดงความรู้สึกของลูกที่รัก คิดถึง และห่วงใย
 พ่อแม่ รวมทั้งต้องการให้พ่อแม่ได้ภาคภูมิใจและเห็นตนเองประสบความสำเร็จในชีวิต จาก
 การศึกษาพบเพลงของต่าย อรทัย ที่สะท้อนความรักที่มีต่อบิดามารดา จำนวน 4 เพลง ได้แก่
 ถึงดั่งยังห่วงแม่ สาวนาพเนจร ฝันยังไกลใจยังหนาว และคิดถึงบ้านนา ดังตัวอย่าง

เพลง ถึงดั่งยังห่วงแม่ กล่าวถึง ผู้หญิงที่เดินทางมาทำงานเป็นนักร้องใน
 เมืองหลวง และอยากให้แม่เห็นความสำเร็จในการทำงาน ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

...อยากให้แม่เห็น ตอนลูกเด่นบนเวที รับมาลัยจากไมตรี น้ำตาไหล
ปรี่ร้องไห้

แฟนแฟนปรบมือ พร้อมกับถือมาลัย เขาบอกว่าเสียงร้องได้ ถูกอกถูกใจ
แฟนแฟนเหลือเกิน

...อยากเอาเสื้อใหม่ พร้อมมาลัยไปอวดแม่เหลือเกิน กลับบอกใครใคร
ไม่เก๋อเงิน มาจากทางเดินเด็กท้องทุ่งนา

(ต่าย อรทัย, 2553ข)

เพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรักของลูกที่มีต่อแม่ เมื่อลูกประสบความสำเร็จใน
การทำงานก็ไม่ลืมแม่ผู้ให้กำเนิด ยังคงรักและคิดถึงแม่ อยากให้แม่ได้เห็นและภาคภูมิใจในตัวลูก

2.2 ความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่

ญาติผู้ใหญ่ นับเป็นสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีความผูกพันทางสายโลหิต เป็นบุคคล
ที่รักและให้ความเคารพนับถือ เช่น ปู่ย่าตายาย ลุงป้า น้าอา จากการศึกษาพบเพลงของต่าย อรทัย
ที่สะท้อนความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่ จำนวน 1 เพลง ได้แก่ ผากเพลงถึงยาย ซึ่งกล่าวถึง หลานสาว
เดินทางไปเป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงอยู่ในเมืองหลวง แต่รักและไม่ลืมยายที่อยู่ต่างจังหวัด ดังความ
ตอนหนึ่งว่า

...กินข้าวหลาย ๆ เคี้ยว ยาย สดได้แข็งแรง คอยเปิดทีวียามแลง นั่งแงง
หลานอยู่หน้าจอ ได้ร้องเพลงดังหวังเหมือนพบเส้นทางไปต่อ ยามใดเพลงหลาน
ผ่านจอยายคงสียอ้อมได้

ผากเสียงเพลงให้ ผากใจผ่านจอทีวี ถ้าหากหลานไปได้ดี ความหวังเคยมี
คงมาใกล้ ขอเพลงดังก้อง ได้เงินทองส่งน้องและยาย กลับบ้านเมื่อเก็บเงินได้
สร้างเฮือนให้ยายหลังใหม่งาม ๆ

(ต่าย อรทัย, 2549ข)

เพลงนี้สะท้อนภาพความรักของผู้หญิงที่มีต่อญาติผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นคนในครอบครัว
แม้ว่าเธอจะเข้ามาทำงานในเมืองหลวงห่างไกลจากบ้านเกิด แต่ก็ไม่เคยลืมยาย ซึ่งเธอรักและเป็น
ห่วงมาก เห็นได้จากเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า “กินข้าวหลาย ๆ เคี้ยว ยาย สดได้แข็งแรง” พร้อมทั้งตั้งใจ

จะเก็บเงินและสร้างบ้านหลังใหม่ให้ยาย ดังนั้นความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่นี้จึงเป็นความรักของคนในครอบครัวที่มีให้แก่กัน

3. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด

บ้านเกิด คือ ถิ่นที่เกิดซึ่งเป็นสถานที่พำนักอยู่อาศัยร่วมกับสมาชิกในครอบครัว บ้านเกิดถือเป็นสถานที่แห่งแรกของชีวิตคนตั้งแต่แรกเกิด จึงทำให้คนเกิดความรักความผูกพันที่ไม่อาจลืมเลือนได้ แม้ว่าจะต้องเดินทางไปอยู่ที่อื่นก็ตาม ทั้งนี้บทเพลงของต่าย อรทัย ได้สะท้อนความรักของคนที่มีต่อบ้านเกิด ด้วยภาพของความทรงจำ ความคิดถึง การโหยหา และการหวนคืนสู่บ้านเกิด ดังที่ปรากฏในบทเพลงจำนวน 5 เพลง ได้แก่ จากบ้านนาด้วยรัก, เมื่อบ้านเฮากันเถาะ, หอมกลิ่นบ้านเกิด, คิดฮอดอีสาน และ นาจะหลวยบ้านเฮา ดังตัวอย่าง

เพลง จากบ้านนาด้วยรัก โดยกล่าวถึง คนที่จากบ้านเกิดเมืองนอน เพื่อไปทำงานในเมืองหลวง แต่ก็ยังคงคิดถึงบ้านเกิดอยู่เสมอ ว่า

...โอ้ฟ้าไม่เมตตาต้องจำจากจร บ้านเกิดเมืองนอน ที่เคยสุขพื้าน้ำอา
 ไข่จะอยากจากไอ้ทุยอีรวงบ้านนา แต่ต้องจากมา จากบ้านนาด้วยรักฝังใจ
 โอ้บ้านนาปีหน้าถ้าโชคดี ฟ้าปรานีต้องมีวันพบกันใหม่ ปีนี้ออกลาห่างบ้าน
 มาทำงานเรื่อยไป เห็นทิวกอไผ่เอนไหว โอ้ใจคิดถึงบ้านนา
 (ต่าย อรทัย, 2561ข)

จากเนื้อเพลงข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความรักของคนที่มีต่อบ้านเกิดและครอบครัว ด้วยสถานการณ์ที่คนจำเป็นต้องจากบ้านเกิดไปทำงาน แต่ด้วยความรักความผูกพันที่มีต่อบ้านเกิดก็ทำได้แต่คิดถึงและหวังว่าถ้าสถานการณ์ดีขึ้นจะหวนกลับมา

4. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์

เพื่อนมนุษย์ คือ ผู้อยู่ในสภาพเดียวกัน มีความเป็นคนเท่าเทียมกัน ไม่ได้แบ่งแยกด้วยฐานะ ชาติกำเนิด สีผิว และเพศ ดังนั้นคนทุกคนจึงเป็นเพื่อนมนุษย์ สิ่งหนึ่งที่เพื่อนมนุษย์ควรมีให้แก่กันคือความรัก ความเอื้ออาทร และความปรารถนาดี จากการศึกษาบทเพลงของต่าย อรทัย สะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ จำนวน 1 เพลง ได้แก่ แต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน กล่าวถึง คนที่เดินทางมาขายแรงงานอยู่ในเมืองหลวง ต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน ซึ่งก็ไม่ได้มีแต่ตนเองคนเดียว ว่า

...ต้องก้าวให้ผ่านแต่ละวันที่เป็นไป หนักและนานเท่าใดบอกหัวใจสู่เพื่อ
ฝัน วันไหนท้อเกินทนให้คิดถึงคนทางบ้าน ปลอบโยนเพื่อนแรงงานที่ไกลบ้าน
ผ่านเลขเบอร์

อดทนได้อ เอ้อ เอ้อ

เออ เอ้อ เออ

อดทนได้อคนบ้านเฮา

แปลงความเหงาเป็นแรงใจได้อ ยามลืมหืมก็ลูกลูใหม่ ยามได้ใจก็อย่าปล่อย
ชุดหาโชคดีให้เจอเบี่ยงแย่งกันได้อ คนบ้านเฮา

(ต่าย อรทัย, 2553ค)

เพลงนี้สะท้อนภาพความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ที่เป็นชนชั้นแรงงานด้วยกัน แสดงออก
ถึงความเข้าใจในสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ต้องทำงานหนัก และเข้าใจถึง
ความรู้สึกของคนที่ต้องจากบ้านมาทำงานในเมืองหลวง จึงพยายามให้กำลังใจต่อเพื่อนมนุษย์
ด้วยกันในยามทุกข์ยาก

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย นี้ ปรากฏ
ภาพสะท้อนความรัก 4 ด้าน ดังนี้

1. ภาพสะท้อนความรักของชายหญิง ปรากฏ 2 ลักษณะ คือ ความรักที่มีความสุข และ
ความรักที่เป็นทุกข์

1.1 ความรักที่มีความสุข เป็นความรักที่เกิดจากความสบายกายสบายใจ เมื่อชายและ
หญิงต่างมีใจผูกพันด้วยความห่วงใยซึ่งกันและกัน มีความสุขสมหวังด้วยการได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน
หรือไม่ได้อยู่ด้วยกัน พบจำนวน 5 เพลง ได้แก่ เท้าที่ฟ้าเพินให้, หยุดเวลาไว้ตรงนี้ได้บ, หน้าจอ
รอสาย, ส่งใจมาใกล้ซิด, และลำเดินสู่มาด้วยกัน

1.2 ความรักที่เป็นทุกข์ เป็นความรู้สึกของหญิงและชายที่ไม่มีความสุขในการใช้ชีวิตอยู่
ด้วยกัน ความรักที่เป็นทุกข์ปรากฏ 3 ลักษณะ คือ ความรักที่ห่อกลวง ความรักที่ต้องเลิกรา และ
ความรักที่รักข้างเดียว

1.2.1 ความรักที่ห่อกลวง เกิดจากการกระทำของฝ่ายชายที่ห่อกลวงฝ่ายหญิง
ปรากฏ 2 ลักษณะ คือ ความรักที่ห่อกลวงให้รอ จำนวน 7 เพลง ได้แก่ สีเท่นอง ให้บอกแน, สาวอุบล

รอรัก, ตัวให้คิดฮอด, แค่ถามก็รู้สึกดี, เป็นห่วงเด้อจ๋า, สาวล่ำเพลีนรอรัก และรอพี่ที่นครพนม ส่วนความรักที่หลอกให้รัก จำนวน 4 เพลง ได้แก่ บอกใจยังงิ, เก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น, กลับไปก็ เป็นสำรอง และสุดท้ายอ้ายก็ตัว

1.2.2 ความรักที่ต้องเลิกรา เป็นความรักที่ต้องยุติความสัมพันธ์แบบคนรัก เนื่องจากมีเหตุปัจจัยให้ต้องยุติความสัมพันธ์ ปรากฏ 2 ลักษณะ คือ ความรักที่ต้องเลิกราจากมือที่สาม จำนวน 10 เพลง ได้แก่ รถไฟสายน้ำตา, เหตุผลที่ทนเจ็บ, สุดท้ายอ้ายก็ตัว, ซึ่งได้ซังแล้ว, ไม่ร้องไห้ไม่โซ่ไม่เจ็บ, คนหนึ่งอยากฝากชีวิต อีกคนคิดไม่ซื่อ, สิมายังหยังตอนนี, บั๊กบ่ต้องสงสาร, ให้ตายไปจากใจ และอ้ายลืมหื้มทุกคำ น้องจำทุกนาที่ ส่วนความรักที่ต้องเลิกราด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 1 เพลง ได้แก่ ผาแดงของน้อง

1.2.3 ความรักข้างเดียว เป็นความรักของหญิงหรือชายที่เลิกรากันไปแล้ว แต่อีกฝ่ายหนึ่งยังตัดใจที่จะเลิกรักไม่ได้ หรือเป็นความรักที่แอบรัก ชอบพอกับอีกฝ่ายหนึ่ง โดยที่ฝ่ายนั้นไม่รู้ตัว จำนวน 10 เพลง ได้แก่ ขอฮักอ้ายต่อไปได้บ่, แอบรักแอบคิดถึง, รู้ว่าเขาหมดใจทำไมยังรักเหลือเกิน, สิเหน่อง ให้บอกแน, ผู้หญิงคนหนึ่งคิดถึงอ้าย, เหตุผลที่ทนเจ็บ, ซึ่งได้ซังแล้ว, ให้ตายไปกับใจ, น้ำตาหยดยังกต like และอ้ายลืมหื้มทุกคำน้องจำทุกนาที่

2. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัว ปรากฏ 2 ลักษณะ คือ ความรักที่มีต่อบิดามารดา และความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่

2.1 ความรักที่มีต่อบิดามารดา เป็นการแสดงความรู้สึกของลูกที่รัก คิดถึง และห่วงใยพ่อแม่ รวมทั้งต้องการให้พ่อแม่ได้ภาคภูมิใจและเห็นตนเองประสบความสำเร็จในชีวิต จำนวน 4 เพลง ได้แก่ ถึงดั่งยังห่วงแม่ สาวนาพเนจร ฝันยังไกลใจยังหนาว และคิดถึงบ้านนา

2.2 ความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่ เป็นความรักที่บุคคลมีต่อญาติผู้ใหญ่ ซึ่งให้ความเคารพนับถือ เช่น ปู่ย่าตายาย ลุงป้าน้าอา จำนวน 1 เพลง ได้แก่ ฝากเพลงถึงยาย

3. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด เป็นความรักความผูกพันต่อถิ่นที่เกิด ไม่อาจลืมเลือนได้ แม้ว่าจะต้องเดินทางไปอยู่ที่อื่นก็ตาม ซึ่งบทเพลงของต่าย อรทัย ภาพสะท้อนความรักของคนที่มีต่อบ้านเกิด ด้วยภาพความทรงจำ ความคิดถึง การโหยหา และการหวนคืนสู่บ้านเกิด จำนวน 5 เพลง ได้แก่ จากบ้านนาด้วยรัก, เมื่อบ้านเฮากันเถาะ, หอมกลิ่นบ้านเกิด, คิดฮอดอีसान และนาจะหลวยบ้านเฮา

4. ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ เป็นความรักที่เพื่อนมนุษย์ควรมีให้แก่กันคือความรัก ความเอื้ออาทร และความปรารถนาดี จำนวน 1 เพลง ได้แก่ แต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย นี้ ทำให้เห็นภาพสะท้อนความรัก 4 ด้าน คือ ภาพสะท้อนความรักของชายหญิง ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัว ภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด และภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ โดยพบว่าเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย สะท้อนความรักของชายหญิงมากที่สุด ประกอบด้วยความรักที่มีความสุขและความรักที่เป็นทุกข์ โดยพบความรักที่มีความสุขจะแสดงถึงความเข้าใจและการยอมรับในชีวิตคู่ เป็นความรักที่สมหวัง มีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน ขณะที่ความรักที่เป็นทุกข์มักเกี่ยวข้องกับความผิดหวังจากการหลอกหลวงและการตัดใจเลิกรา ดังที่ นันทนา ต๊ะสุ (2565, น. 90) กล่าวว่า “ความรักไม่สมหวังก่อให้เกิดความทุกข์ใจ ความเศร้าเสียใจที่ตนต้องแยกทางจากคนรัก โดนคนรักหลอกหลวงและทอดทิ้งไปมีคนใหม่ที่ดีกว่า รวมไปถึงความไม่เข้าใจหรือต้องทนอยู่กับความอึดอัดต่อกันเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คู่รักต้องเลิกร้างกันไปในที่สุด” การนำเสนอในลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงในชีวิตของมนุษย์ที่จะต้องพบกับความสุขและความทุกข์เมื่อมีความรัก ซึ่งได้ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งได้อย่างลึกซึ้ง สำหรับความรักที่เป็นทุกข์นั้นพบมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ความรัก” ในบทเพลงลูกทุ่งไทย ของ ต๊กแตน ชลดา ของ วันเฉลิม ใจสุข (2561, น. 142) ว่า “ความรักที่ไม่สมหวังเป็นความรักที่พบมากที่สุด ซึ่งในปัจจุบันบทเพลงความรักที่ไม่สมหวังจะได้ยินอยู่มาก เพราะเป็นแนวเพลงที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ฟังมากที่สุด” นอกจากนี้ภาพสะท้อนความรักในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย ยังสะท้อนให้เห็นว่า แม้ความรักของชายหญิงจะเป็นสิ่งสวยงามทำให้เกิดความสุข แต่ความรักนี้ก็ไม่ได้มีความแน่นอนเสมอไป ความรักของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การพบคนอื่นที่ดีกว่า การไม่เห็นคุณค่าในความรัก ผลประโยชน์หรือสภาวะทางการเงิน

นอกจากนี้เพลงของต่าย อรทัย ยังได้สะท้อนภาพความรักที่มีต่อครอบครัว ความรักที่มีต่อบ้านเกิด และความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ โดยภาพสะท้อนความรักที่มีต่อครอบครัวของผู้หญิงจะแสดงออกมาในลักษณะการแสดงความรักความคิดถึงต่อบุพการีและญาติผู้ใหญ่ เมื่อผู้หญิงชนบทต้องเดินทางมาทำงานในเมืองใหญ่เพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว พยายามดิ้นรนต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ เพราะต้องการให้ครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และครอบครัวคือกำลังใจที่ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่ง ต่าย อรทัย ของ นฤมล พันธุ์ประชา (2561, น. 64) ว่า “ผู้หญิงชนบทหวังเพียงอยากให้ครอบครัวมีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ทำให้มีภาพผู้หญิงชนบทที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับปัญหาชีวิต เพราะว่ามีครอบครัวเป็นที่ตั้งที่จะทำให้ผู้หญิงชนบทไปจุดที่ตั้งใจอย่างที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้” ส่วนภาพสะท้อนความรักที่มีต่อบ้านเกิด

ในบทเพลงของต่าย อรทัย แสดงถึงความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด ซึ่งเห็นได้จากการระลึกถึงธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น การโยกหา ความสงบสุขและวิถีชีวิตดั้งเดิมในท้องถิ่น และความต้องการหวนกลับคืนสู่ถิ่นกำเนิด เนื่องจากต้องเดินทางไปทำงานที่อื่น เป็นการสะท้อนถึงความรักที่มีต่อบ้านเกิดอันเป็นที่พักพิงทางใจสำหรับผู้ที่ย้ายจากบ้านไป และภาพสะท้อนความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ แสดงถึงจิตใจของคนที่มีความรักและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพราะส่วนใหญ่กลุ่มคนที่เดินทางมาทำงานในเมืองหลวงจะเป็นชายหญิงชนบทวัยทำงาน ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่อยู่ในสถานการณ์หรือกำลังเผชิญกับความลำบากคล้ายกัน จึงพยายามให้กำลังใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในยามทุกข์ยาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาพสะท้อนความรักที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย กับนักร้องลูกทุ่งคนอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาภาพสะท้อนความยากจนที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2562). *นิยามและประเภทครอบครัว*. สืบค้นจาก <https://infocenter.nationalhealth.or.th/sites/default/>
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. (2533). *วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง : ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทย ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ต่าย อรทัย. (2547). *เนื้อเพลงรถไฟสายน้ำตา*. สืบค้นจาก <https://chordtabs.in.th/36755/>
- _____. (2548). *เนื้อเพลงสาวอุบลอรัก*. สืบค้นจาก <https://xn--72c9bva0i.meemodel.com>
- _____. (2549ก). *เนื้อเพลงบอกใจยังงี้ดี*. สืบค้นจาก <https://chordtabs.in.th/15064/>
- _____. (2549ข). *เนื้อเพลงฝากเพลงถึงยาย*. สืบค้นจาก <https://lyric.in.th/lyric.php?n=8470>
- _____. (2553ก). *เนื้อเพลงผาแดงของน้อง*. สืบค้นจาก <https://musicstation.kapook.com/>

_____. (2553ข). เนื้อเพลงถึงดั่งยังห่วงแม่. สืบค้นจาก <https://chordtabs.in.th/36750/lyrics>

_____. (2553ค). เนื้อเพลงแค่..ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน. สืบค้นจาก <https://lyric.in.th/lyric.php?n=8414>

_____. (2561ก). เนื้อเพลงขอฮักฮ้ายต่อไปได้บ่. สืบค้นจาก <https://musicstation.kapook.com/>

_____. (2561ข). เนื้อเพลงจากบ้านนาด้วยรัก. สืบค้นจาก <https://lyric.in.th/lyric.php?n=8445>

_____. (2563). เนื้อเพลงเท่าที่ฟ้าเพ้นให้. สืบค้นจาก <https://chordtabs.in.th/42405/lyrics>

นันทนา ต๊ะสุ. (2565). แนวคิดเกี่ยวกับความรักในสังคมไทยร่วมสมัย: กรณีศึกษาจากเพลงไทยสากลของชนิตาธรรมวิมล (ดา เอ็นโดรฟิน) ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2562. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคหิตวิทยา, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

นฤมล พันธุ์ประชา. (2561). ผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่งของต่าย อรทัย. ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 (น. 47-66). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ผู้จัดการออนไลน์. (2564). ดังไกลถึงนิวยอร์ก “ต่าย อรทัย” ศิลปินลูกทุ่งไทยคนแรกได้ขึ้นป้ายนิลบอร์ด ยักษ์ใจกลางไทมส์แควร์. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/entertainment/detail/9640000123940>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วันเฉลิม ใจสุข. (2561). “ความรัก” ในบทเพลงลูกทุ่งไทยของ ตั๊กแตน ชลดา. ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 (น. 129-147). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

Sidhipong W. (2561). ต่าย อรทัย เปิดตัวเอ็มวี “ลิเทรื่อง ให้บอกแน” แรงทะลุล้านวิวอย่างรวดเร็ว. สืบค้นจาก <https://www.sanook.com/music/2394537/>

TTM Variety. (2562). ต่าย อรทัย จาก ลูกทุ่งสาวล้านตลับ สู่ ดอกหญ้าบ้านนา ร้อยล้านวิว. สืบค้นจาก <https://www.thaiticketmajor.com/>